

kreds (H. L. Møller) rettede i sidste Møde et Par Spørgsmaal til mig angaaende Statstilskuddet til Realskolerne og til de højere Almenskoler. Hvad nu Spørgsmaalet om Forhøjelse af Tilskuddet til Realskolerne angaar, kan jeg ganske henholde mig til mit Svar paa det samme Spørgsmaal, som blev afgivet ved Finanslovens 1ste Behandling. Vi have i lang Tid støttet de private Realskoler. Ved Loven af 1902 bleve de hidtil gældende, meget uensartede Understøttelser til de enkelte Skoler undergivne faste og bestemte Regler, og Tilskuddet blev forhøjet til 100,000 Kr. I Fjor forhøjedes Tilskuddet til 135,000 Kr., men denne Forhøjelse — det maa erkendes — bragte dog ikke den enkelte Skoles Tilskud stort højere op end det, den havde faaet efter Loven af 1902, idet der aarlig var sket en Tilbagegang i, hvad den enkelte Skole kunde faa, fordi der var kommet flere ny til. De private Realskoler have i den senere Tid haft og faa naturligvis fremdeles forøgede Udgifter til Lønninger til Lærerkrafterne, og jeg mener, der kan være Anledning for Staten til noget yderligere at komme dem til Hjælp; derfor bør vi, mener jeg, endnu i denne Samling tage dette Spørgsmaal under Overvejelse. Men jeg vil dog samtidig bemærke, at Andragendet fra Skolerne drejer sig om en meget betydelig Forhøjelse, og jeg har udtalt til Ansøgerne, at ogsaa med Henblik paa Forhandlingerne her i Tinget, da Tilskuddet blev forhøjet med 35,000 Kr., tør jeg ikke dele deres Forhaabninger om, at vi skulde kunne komme saa højt op med Statens Understøttelse som ønsket i det nævnte Andragende.

Det ærede Medlem omtalte dernæst Spørgsmaalet om Statstilskuddet til de private højere Almenskoler i København og nævnte i Overensstemmelse med Andragendet fra disse Skoler 115,000 Kr. som et ønskeligt, ja et retfærdigt direkte aarlig Statstilskud til disse. Jeg skal først gøre opmærksom paa, at jeg i Aar har stillet Forslag om nogen Forhøjelse af Tilskuddet til de private Latinskoler her i Landet, der hidtil have faaet Statsunderstøttelse paa Finansloven, i alt 7, hvortil foreslaas i Aar i alt 19,600 Kr. Mit Forslag, der altsaa angaar en Forhøjelse, sætter Maksimum for Tilskuddet til de private højere Almenskoler til 4,000 Kr. og saaledes, at $\frac{2}{5}$ af denne Sum skal anvendes til Fripladser. Men disse 4,000 Kr., som jeg foreslaar som Maksimum for en saadan Skole — om Rigsdagen i det hele gaar ind paa en saadan Forhøjelse,

vil jo senere vise sig — er jo ganske vist meget langt under det Beløb, som det ærede Medlem nævnte som Tilskud til nævnte københavnske Skoler.

Jeg ser meget vel, at disse Skoler kunne have vanskelige Vilkaar, men saa maa det jo erindres og erkendes, at Staten er traadt til som Støtte med sin Rentegaranti. Jeg erindrer om, at da der i sin Tid af Regeringen stilledes Forslag om Rentegaranti for de københavnske højere Almenskoler, udtaltes det i Forslaget, at der her var en Vej, ad hvilken Staten kunde hjælpe disse Skoler, og den Gang i hvert Fald tænkte ingen paa, at man kunde gaa videre, og da navnlig ikke paa, at man ogsaa kunde gaa til direkte Pengetilskud. Med nogen Betænkelighed gik Rigsdagen den Gang ind paa Statens Rentegaranti. Og Summen, som den omfatter, er jo flere Gange bleven forhøjet. Ogsaa i Aar stiller jeg efter Skolernes Anmodning Forslag om Forhøjelse og om Tilbagekynding af Sikkerheden. Statens Rentegaranti for dette betydelige Laan har sikkert været en meget stor Støtte for disse Skoler. De have derved kunnet ordne deres Pengeforhold, og de have kunnet faa Laanene paa de gode Betingelser, som følge af, at det er Staten, som staar som Garant. Nu siger det ærede Medlem, at denne Garanti jo ikke er bleven effektiv, det vil sige, at Staten ikke har maattet betale Renterne. Nej, Resultatet af en Kautions skulde jo nødvendig blive det — skønt det vel ikke er sjældent, at Kautionisten maa betale det hele. Men fordi Kautionisten ikke kommer i dette Tilfælde, derfor er hans Kaution jo lige effektiv og lige nyttig for den paagældende, og at Statens Rentegaranti hidtil har været og vedblivende er saare nyttig for disse Skoler, er jo sikkert nok.

Tillige er Staten traadt hjælpende til med Tilskud til Skolernes Pensionskasse og med direkte Overtagelse af Pensioner til Lærere ved disse Skoler, der gaa af nu, altsaa paa et Tidspunkt, hvor Pensionskassen endnu er saa ny, at den ikke kan yde dem nogen nævneværdig Pension.

Et direkte og betydeligt Pengetilskud til disse Skoler har dette høje Ting jo flere Gange haft Lejlighed til at tage under Overvejelse, naar der herom har foreligget Andragende. Tinget har haft Lejlighed til at optage Spørgsmaalet om, hvorvidt man kunde gaa videre end til, som nu, Understøttelse af Realskoler og saadanne Realskoler, hvor Kommunen ogsaa yder sin Understøttelse, og om man